

1. ספר נר מצוה עמוד ז (9-10)

והארץ היתה תהו, זו מלכות בבל שנאמר (ירמיה, יד) ראיתי את הארץ והנה תהו. ובהו, זו מלכות מדי שנאמר (אסתר, ו) ויבהילו להביא את המן. וחשך, זו מלכות יון שהחשיכה עיניהן של ישראל בגזירותיהן, שהיתה אומרת להם, כתבו על קרן השור שאין לכם חלק באלהי ישראל. על פני תהום, זו מלכות הרשעה שאין לה חקר כמו התהום, מה התהום הזה אין לו חקר אף הרשעים כן. ורוח אלהים מרחפת, זה רוחו של מלך המשיח, היאך מדי"א (ישעיה, יא) ונחה עליו רוח ה'. באיזו זכות ממשמת ובאה, מרחפת על פני המים, בזכות התשובה שנמשלה כמים, שנאמר (איכה, ב) שפכי כמים לבך (בראשית רבה ב, ד). והנה תמצא כי בשעה שהשם יתברך ברא את עולמו סדר אלו ד' מלכויות, ואם כן יש לשאול, על מה זה ולמה זה סדר השם יתברך בעולמו שיהיו ד' מלכויות

2. מדבר שור / הדרוש האחד עשר

... גדר החושך הוא פירוד כל דבר בפ"ע, שאינו מביט אל זולתו ואינו מחובר לו בשום יחש, וכח הראות היוצא לאור ע"י האורה מטביע צורת המון נבראים ביחד בכ"א מהרואים ועי"ז מתקשרים יחד לפעול לתכלית א'. והנה מסוד ד' נודע לחז"ל שהבורא ית' ברא בריות הרבה נפרדות בתכליתן, שכ"א היתה בודדת בתכליתה בפ"ע, וזהו גדר החושך, שהוא שכן קרוב לתוהו ובוהו, רק אח"כ ברא עולם מתוקן מאוחד שכ"א מחלקיו מחובר לזולתו, ונתקברו הנפרדים ונתחברו לתכלית אחת גדולה ונשגבה, וזוהי האורה, הכח המחובר כל המון הבריות לתכלית אחת. ושאל לאיזו תכלית היא זו ההתאחדות.

3. ספר נר מצוה עמוד כב

ולכך נעשה הנס בנרות, כי היונים היו מטמאים את ההיכל, שכך כח יון מיוחד להתגבר על ההיכל יותר מכל האומות. וסימן לדבר, היכל עולה למספרו ס"ה ויון מספרו ס"ו, להורות כי יש למלכות יון כח גובר על ההיכל ובה מטמאים את ההיכל, כי מצד ההיכל בלבד גובר עליו כח יון. ולכך כשגברו על ההיכל, טמאו את כל השמנים שבהיכל. ודוקא שמנים, כי השמן הוא מיוחד לקדושה. וראיה לזה, שבשמן מקדשין ומושחין הכל (שמות ל, כד לג) והוא עיקר הקדושה, ואף בזה שלטו יון וטמאו את כל השמנים:

4. עין איה שבת 65

יב. וכשגברו בית חשמונאי ונצחום, בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן. שהיה מונח בחותמו של כה"ג, ולא היה בו אלא להדליק יום אחד, ונעשה בו נס והדליקו ממנו שבעת ימים.

טומאת השמנים, השחתת המדות והדיעות, שבאה למחנה ישראל מסבת התגברות היונים ושלטונם, היא הצרה היותר איומה הנוגעת עד נפש האומה. זאת היא אמנם ממפלאות תמים דעים, שאם הדיעות המסתעפות מן עומק יסוד התורה, אחדות השם יתברך ואמונתו, נפגמו מתגרת עול יונית, הנה כשם שהכהן הכללי שבעם ד' הוכן להורות חוקי ד' ומשפטי, להראות בפועל תוכן של חיים קדושים וטהורים למען היות למופת לעם כולו, כן יש בכל אדם מישראל צד כהונה, מפני שבכללם המה ממלכת כהנים וגוי קדוש.

5. מדרש רבה ויקרא פרשה לא פסקה ז

(ז) א"ר חנינא חלונות היו לבית המקדש ומהם היתה אורה יוצא לעולם שנאמר (מלכים א ז) ויעש לבית חלוני שקופים אטומים שקופות אטומות היו מקטינות מבפנים ומרחיבות מבחוץ כדי להוציא אורה לעולם א"ר לוי משל למלך שבנה לו טרקלין ועשה חלונותיו מקטינות מבחוץ ומרחיבות מבפנים כדי להכניס אורה לתוכה אבל חלונות של בית המקדש לא היו כן אלא מקטינות מבפנים ומרחיבות מבחוץ כדי להוציא אורה גדולה ר' שמעון בן יהוצדק שאל לר' שמואל בר נחמן בשביל ששמעתי עליך שאתה בעל אגדה מהיכן אורה יצא לעולם אמר לו נתעטף הקב"ה כשלמה והבהיק כל העולם כולו מזיו הדרו אמר לו בלחישא אמר לו מקרא מלא הוא שנאמר (תהלים קד) עוטה אור כשלמה נוטה שמים כיריעה ואת אומר לי בלחישא אמר כשם שאמרוה בלחישא כך אמרתי לך בלחישא א"ר ברכיה אלולי שדרשה ר' יצחק ברביס לא היה אפשר לאומרה וקמי מן כן מה הוון אומרין א"ר ברכיה בשם ר' יצחק ממקום בית המקדש משם אורה יוצאת לעולם הה"ד (יחזקאל מג) והנה כבוד אלהי ישראל בא מדרך הקדים וקולו כקול מים רבים והארץ האירה מכבודו ואין כבודו אלא בית המקדש כמה דאת אמר (ירמיה יז) כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו:

6. ספר פרי צדיק פרשת שלח - אות יב

. וצריך להבין מה זה תשובה לשאלתו מפני שקבלה בלחישא. אך ענין לחישה הוא על דרך מה שאמרו בזוהר הקדוש (אמור פ"ח ב') אמירה בלחישו וכעין מה שאמר (זח"א ר"ד ב') ויאמר כדא דאת אמר ואתה בלבבך אמירה בחשאי שיהיה מרגיש בעומק הלב, והיינו שבזה שאמר לו מלמד שנתעטף כו' על ידי זה הכניס בו הרגשה בלב מהאור הראשון. וזה שאמר כשם שקבלתיה בלחישא, היינו שהופיע בלבו להרגיש האור כי טוב כך אמרתי לך בלחישא אף שהוא מקרא מלא שעל ידי זה ירגיש גם הוא האור בלב. וכמו שאמרנו כמה פעמים מרבינו הקדוש זצוקל"ה שאף בתורה שבכתב יש כח בחינת תורה שבעל פה מההוא רוכל (ויק"ר פי ט"ז) שאמר לו ר' ינאי כל ימי הייתי קורא הפסוק הזה ולא הייתי יודע היכן הוא פשוט עד שבא רוכל זה והודיעו וכו'. אף שאמר לו רק הפסוק כצורתו אבל מפני שהרוכל היה מקולקל בענין זה ואחר התשובה הרגיש אור מחודש לכן ר' ינאי אף ששמע ממנו רק הפסוק הזה הרגיש גם כן אותו האור המחודש. ואמרנו ראייה ממה ששנה רבי במשנה (פ"ד דאבות) שמואל הקטן אומר בנפול וגו', והיינו שמי ששמע משמואל הקטן הפסוק הרגיש בו אור מחודש מבחינת תורה שבעל פה וזהו סתריה דאתאמר בלחישא:

7. אורות האמונה / האמונה והמדע / עמוד 88 א

וזה הבדק שבחילוניותה של ההשפעה היונית, שלא תוכל לגשת אל הקודש העליון, לבסס השקפת עולם שלמה על פיה בישראל, הצילה ותציל את היסוד העליון מלהיות נטמע בין העמים. והסוקרים הפנימיים החדשים, חושבים את נטייתו האפלטונית של הרמב"ם לדבר מיוחד, מתוך אספקלריתו ההגיונית. והאמת היא שלא החגיון שלו הביא אותו בחיוב לידי כך, אלא שהניח שביל פנוי לזאת ועל-ידי השביל הזה, לא רק הופעתו של אפלטון באה, כי-אם הופעת הקודש של הנבואה ועומק האמונה חדרה אליו בטהרתה, ומתוך שסקירתו הפנימית של אפלטון היא יותר קרובה לאורחא דמהימנותא, נראין הדברים שיש בתוכנו ההגיוני זרם אפלטוני ובאמת רוח ד' דובר בו, ותורת אלהי ישראל בלבבו, לא תמעד אשוריו.